

Kúria
ítélete

Az ügy száma: Bfv.II.74/2022/13.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Boros Tibor, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2022. december 7.
Az ügy tárgya: orgazdaság büntette és más bűncselekmények
Terhelt: XVIII. rendű terhelt
Elsőfok: Fővárosi Törvényszék, 14.B.1495/2013/638., ítélet, tárgyalás, 2018. március 28.
Másodfok: Fővárosi Ítéltábla, 5.Bf.214/2018/75., ítélet, nyilvános ülés, 2019. március 20.
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: XVIII. rendű terhelt
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az orgazdaság büntette és más bűncselekmények miatt I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a XVIII. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fővárosi Törvényszék 14.B.1495/2013/638. számú ítéletét és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.214/2018/75. számú ítéletét a XVIII. rendű terhelt tekintetében annyiban változtatja meg, hogy a terhelttel szemben a pénzbüntetés kiszabását mellőzi.

Egyebekben a megtámadott határozatokat a XVIII. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője vagy más jogosult azonos tartalommal újabb felülvizsgálati indítványt nem újíthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Fővárosi Törvényszék a 2018. március 28-án kihirdetett 14.B.1495/2013/638. számú ítéletével a XVIII. rendű terheltet bűnösnek mondta ki felbujtóként elkövetett csalás büntetében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont], felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont], felbujtóként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §), valamint bűnsegédként elkövetett tartozás fedezetének elvonása vétségében [Btk. 405. § (1) bekezdés]. Ezért őt – halmazati büntetésül – 1 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, 2 év közügyektől eltiltásra és 100 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint összegű, összesen 100.000 forint összegű pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra, s a pénzbüntetést meg nem fizetés esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni.

[2] A XVIII. rendű terhelt védője által felmentés érdekében bejelentett fellebbezést elbírálva a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2019. március 20-án kelt 5.Bf.214/2018/75. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet a XVIII. rendű terhelt vonatkozásában helybenhagyta.

[3] **II.** A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a XVIII. rendű terhelt terjesztett elő – tartalma szerint – felülvizsgálati indítványt. A XVIII. rendű terhelt indítványában azt panaszolta, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalának időpontjában már 2 hónapja nem volt jövedelme, s a másodfokú ítélet meghozatalakor sem rendelkezett semmilyen anyagi erőforrással. A felülvizsgálati indítvány előterjesztésekor – fogvatartására tekintettel – sem rendelkezett sem jövedelemmel, sem vagyonnal, így vele szemben a pénzbüntetés kiszabásának nem voltak meg a feltételei.

[4] Kiemelte, hogy bár indítványának nem része, de kifogásolja az ítélet belső aránytalanságát és fenntartotta, hogy a terhére rótt bűncselekményeket nem követte el, így nem kerülhetett volna sor vele szemben halmazati büntetés kiszabására, továbbá vitatta a haszonszerzési célzat megállapítását is.

[5] Mindezekre tekintettel a pénzbüntetést kiszabó rendelkezés mellőzését kérte.

[6] A Legfőbb Ügyészség BF.270/2022/2. számú átiratában a XVIII. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát a pénzbüntetés mellőzését célzó részében alaposnak tartotta.

[7] Indokai szerint jelen ügyben az elsőfokú bíróság a pénzbüntetés kiszabásának alapjaként a Btk. 50. § (2) bekezdését hívta fel, amely csak annyiban speciális szabály, hogy a haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt – akár végrehajtandó, akár végrehajtásában felfüggesztve – kiszabott szabadságvesztés mellett kötelező a pénzbüntetés kiszabása is, azonban kizárólag akkor, ha a terheltnek megfelelő jövedelme vagy vagyona van. Mivel a terhelt pénzbüntetésre ítélésére a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján került sor, melynek törvényi feltételei a jogerős ítélet tényállása alapján nem álltak fenn, ezért az törvényt sértő.

[8] Törvényben kizártnak tartotta ugyanakkor a Legfőbb Ügyészség a XVIII. rendű terheltnek a cselekmények elkövetésének tagadására hivatkozó kifogását, mert azzal áttételesen a megállapított tényállást támadta, amelyre a felülvizsgálati eljárás keretében nincs törvényes lehetőség. Rámutatott arra is, hogy a haszonszerzési célzat tényállási eleme a XVIII. rendű terhelt terhére megállapított csalás büntetetének, így ezen feltétel nyilvánvalóan megállapítható.

[9] Mindezek alapján a Legfőbb Ügyészség arra tett indítványt, hogy a Kúria a Be. 662. § (2) bekezdés b) pontja alapján a felülvizsgálati indítványokkal megtámadott határozatot változtassa meg, a kiszabott pénzbüntetést mellőzze, míg egyebekben az ítéletet hatályában tartsa fenn.

[10] A Legfőbb Ügyészség átiratára a terhelt írásban tett észrevételt. Ebben megismételte, hogy az alapügyben az ítélet kihirdetésekor semmiféle vagyonnal, jövedelemmel nem rendelkezett, munkahelyi balesetét követően orvosi rehabilitáción vett részt, munkáltatója még a jogos járandóságát sem fizette ki. Kifejtette, hogy álláspontja szerint a Btk. 50. § (2) bekezdésének alkalmazása során az sem szükséges, hogy a terhelt a cselekményét haszonszerzés érdekében kövesse el, a pénzbüntetés kiszabásának egyetlen törvényi feltétele, hogy a terhelt jövedelemmel vagy vagyonnal rendelkezzen; már a megfelelő mérték megállapítása is aggályos, hiszen annak jogszabályi normája nincsen. A büntetést azonban – nemétől függetlenül – a Btk. 79. §-ában meghatározott célok szem előtt tartásával kell kiszabni; annak pedig nem felel meg, ha a más jövedelemforrással nem rendelkező terheltet a büntetés még kedvezőtlenebb anyagi helyzetbe, s ezáltal újabb bűnelkövetésre sarkallja. Éppen ezért a Legfőbb Ügyészség átiratában hivatkozott BH 2015.25. számon közzétett eseti döntés sem lehet irányadó, mert az ellentétes nemcsak a Btk. 79. és 80. §-ával, de a törvény preambulumaival is.

[11] Ugyanakkor egyértelműsítette a terhelt, hogy az indítványában írt további kifogásai nem képezik a részét a rendkívüli perorvoslatának, ezért a törvényi tilalom okán nem kívánja a jogerős ítéletben megállapított tényállást sem támadni, kizárólag „a véleménynyilvánítás szabadságához való jog gyakorlása során” vetett fel „egyébként megalapozott” észrevételeket, amelyeket majd egy későbbi jogorvoslati eljárásban kíván igazolni.

[12] Ennek ellenére a terhelt indítványát kiegészítette annak kifogásolásával, miszerint nem világos számára, hogy a bíróság miért alkalmazta vele szemben az elkövetés idején hatályos 1978. évi IV. törvény helyett az elbíráláskori Btk. rendelkezéseit. Azt is kifejtette, miszerint valóban nem felülvizsgálati ok, hogy a bíróság az ügy I. rendű terheltjével szemben – a többi terhelttel ellenétben – engedélyezte a büntetés fele részének kitöltését követően a feltételes szabadságra bocsátását, az arra vonatkozó indokolás hiánya azonban már igen.

[13] **III.** A XVIII. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa az alábbiak szerint alapos.

[14] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[15] A terhelt indítványa és a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében foglalt nyilatkozata alapján egyértelmű, hogy a felülvizsgálati indítvány kizárólag a pénzbüntetés kiszabását kifogásolja és annak mellőzését célozza.

[16] A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság – a bűncselekmény minősítésén túl – a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénytértő büntetést [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont II. fordulat ba) alpont].

[17] A kiszabott büntetés törvényessége kérdésében csak akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a kiszabott büntetés, illetve annak neme és mértéke a büntetőtörvény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik (BH 2012.239.).

[18] Ilyennek tekintendő, hogy ha a bíróság valamely törvényi feltételhez között büntetést annak hiányában szab ki (Kúria Bfv.II.882/2021/11.). Amennyiben a törvény egy büntetés alkalmazásához konjunktív (összekapcsoló) feltételeket határoz meg, egy feltétel hiánya már a büntetés törvénytértő voltát eredményezi.

[19] A Btk. 50. § (1) bekezdése szerint a pénzbüntetést úgy kell kiszabni, hogy – figyelemmel a bűncselekmény tárgyi súlyára – meg kell állapítani a pénzbüntetés napi tételeinek számát, és – az elkövető vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaihoz és életviteléhez mérten – az egynapi tételnek megfelelő összeget. E törvényhely (2) bekezdése

szerint, akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van, pénzbüntetésre is kell ítélni. Ugyanilyen szabályozást tartalmazott a 2013. július 1. napját megelőzően hatályban volt 1978. évi IV. törvény 51. § (1)-(2) bekezdése is.

[20] A törvény tehát egyértelmű különbséget tesz a Btk. 50. § (1) bekezdése alapján a bíróság mérlegelése alapján kiszabható, illetve a (2) bekezdése szerinti – kötelezően kiszabandó – pénzbüntetés között; objektív feltételekhez kizárólag az utóbbit köti.

[21] A Kúria következetes – 2012. január 1. napját követően a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatban is megjelenő, ekként a Kúriát kötő – ítélkezési gyakorlata szerint a Btk. 50. § (1) bekezdésén alapuló pénzbüntetés kiszabásának a megfelelő kereset, jövedelem vagy vagyon megléte nem általános feltétele [Kúria Bfv.II.538/2014/9., BH 2015.25.I., Bfv.II.1523/2014/10.]. A Btk. 50. § (1) bekezdésében meghatározott pénzbüntetés kiszabása során az egy napi tétel összegének meghatározásakor figyelemmel kell ugyan lenni az elkövető vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaira és életvitelére, ám törvényi megszorítás hiányában közömbös ezek „megfelelősége”. A terhelt ezzel ellentétes – a büntetéskiszabási elvek szubjektív értelmezésén alapuló – álláspontja már csak azért is téves, mert az aktuálisan megfelelő jövedelemmel vagy vagyonnal nem rendelkező terhelt számára a pénzbüntetés megfizetésére az újabb bűncselekmény elkövetése nem az egyetlen lehetséges cselekvési alternatíva.

[22] Ezzel ellentétben a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján pénzbüntetés kiszabása kötelező, de csak két, konjunktív feltétel egyidejű fennállása esetén; az egyik feltétel, hogy a terhelt a bűncselekményt haszonszerzés érdekében követte el, a másik pedig az, hogy megfelelő vagyonnal vagy jövedelemmel rendelkezik.

[23] A felülvizsgálatban irányadó, a XVIII. rendű terhelt vonatkozásában releváns tényállás szerint XVII. rendű terhelt 2008. december 22. napján a cég 1 telephelyén svájci frank alapú kölcsönszerződést kötött a bank 1-gyel, melynek értelmében a hitelintézet a 3.340.000 forint bruttó vételárú, forgalmi rendszám 1-gyel forgalomba helyezett, Suzuki SX4 típusú személygépkocsi megvásárlásához 2.999.000 forint kölcsönt folyósított a XVII. rendű terhelt részére, akinek a kölcsönösszeget és annak kamatait 120 hónap alatt kellett visszafizetnie. A felek a kölcsön biztosítékeként a gépjárműre vételi jogot alapítottak a hitelintézet javára. A XVII. rendű terhelt a kölcsön törlesztését megkezdte, azonban 2009. március hónapja körüli időben az anyagi helyzetében olyan kedvezőtlen változás következett be, ami miatt nehézségbe ütközött a törlesztés. A XVII. rendű terhelt elhatározta, hogy megpróbálja értékesíteni a hitel fedezetét képező gépjárművet, a tervét megosztotta a lányával, a XX. rendű terhelttel is.

[24] A XX. rendű terhelt az ismerősével, a XVIII. rendű terhelttel, valamint annak társaival, a XIX. rendű és az I. rendű terheltekkel 2009. június hónap elején – pontosan meg nem határozható időben – megjelentek a XVII. rendű terhelt lakcímén, ahol az I. rendű és a XIX. rendű terheltek megtekintették az forgalmi rendszám 1 gépkocsit. Ezt követően az I. rendű terhelt a személygépkocsi vételáraként átadott 2000 eurót a XX. rendű terheltnek, mindeközben a XVIII. rendű terhelt aláíratott a XVII. rendű terhelttel egy, a gépjármű legális használatára vonatkozó okiratot, majd az I. rendű terhelt beült a személygépkocsiba és azzal elhajtott. A XVII. rendű terhelt azon szándékát, hogy hitelátvállalással értékesíteni akarja a hitel fedezetét képező gépjárművet, nem jelezte a bank 1-nek, ilyen tartalmú intézkedést a gépkocsi átadását követően sem tett.

[25] Mivel a XVII. rendű terhelt a törlesztő részleteket 2009. május hónapjától kezdve nem fizette, ezért a pénzintézet 2009. június 25. napján azonnali hatállyal felmondta a kölcsönszerződést. az I. rendű terhelt a XVII. rendű terhelttől megszerzett személygépkocsival 2009. június 3. napján 19 óra 33 perckor egy határállomáson belépett

külföldre, majd a gépkocsit település 1 melletti tanyára vitte, és még aznap 21 órakor gyalogosan visszatért Magyarországra.

[26] Az I. rendű terhelt 2009. június 7. napján elvitte a tanyáról a forgalmi rendszám 1 Suzuki SX4 típusú személygépkocsit és 19 óra 53 perckor belépett vele egy másik külföldi ország területére. Az I. rendű terhelt a gépkocsival 2009. június 8. napján átlépte a ... államhatárt, majd azzal 2009. június 9. napján formálisan kilépésre jelentkezett arab területre, ennek során a forgalmi rendszám 1 Suzuki SX4 típusú személygépkocsit átadta az értékesítést végző bűntársainak.

[27] A XVIII. rendű terhelt 2009. május hónapban rábírt a nehéz anyagi helyzetben lévő ismerősét, a XX. rendű terheltet arra, hogy anyagi ellenszolgáltatás fejében, hitelfelvétel útján vásároljon a saját nevére személygépkocsit. A XVIII. rendű terhelt közölte a XX. rendű terhelttel azt is, hogy a bűntársai majd „eltüntetik” a megvásárolt és hitel fedezetét képező személygépkocsit, melynek megtörténtét követően be kell jelentenie a gépjármű eltulajdonítását a rendőrségen. A XX. rendű terhelt mindebbe beleegyezett, ezért a XVIII. rendű terhelttel együtt 2009. június 5. napján megjelentek egy benzinkúton, majd az I. rendű és a XIX. rendű terheltekkel kiegészülve az cég 2 telephelyére mentek. A XX. rendű terhelt a gépjármű kereskedőnél finanszírozási kérelmet nyújtott be a bank 2-höz a forgalmi rendszám 2 Suzuki SX4 típusú gépjármű megvásárlására, valamint aláírta a kölcsönügylet megkötéséhez kapcsolódó valamennyi okiratot. A kiszemelt személygépkocsi megvásárlásához szükséges 830.000 forint összegű önerőt a XIX. rendű terhelt fizette ki, és ő biztosította az okmányirodai ügyintézéshez az anyagi fedezetet. A XX. rendű terhelt a finanszírozási kérelem benyújtásával egyidejűleg átvette a gépkocsit, majd azt rögtön a XIX. rendű és az I. rendű terheltek rendelkezésére bocsátotta. Az I. rendű terhelt a forgalmi rendszám 2 Suzuki SX4 típusú személygépkocsival 2009. június 6. napján 14 óra 34 perckor határállomáson belépett külföld területére, majd a település 1 mellett lévő tanyára ment és ott leállította a gépjárművet azért, hogy azt egy későbbi időpontban értékesítés végett külföldre szállítsa. A bank 2 a finanszírozási kérelmet 2009. június 8. napján elfogadta, ennek alapján a XX. rendű terhelt és a hitelintézet között egyedi kölcsön-, valamint opciós szerződés jött létre. A szerződések szerint a hitelintézet a 3.500.000 forint bruttó vételárú személygépkocsi megvásárlásához svájci frank alapon 2.670.000 forint összegű kölcsönt nyújtott 96 hónapos futamidőre, egyúttal a felek a hitelintézet javára vételi jogot kötöttek ki. A kölcsönszerződésből eredő törlesztő részletek közül két részletet ismeretlen személy befizetett, majd a hitelintézet 2009. december 15. napján a díjfizetés elmaradása miatt egyoldalú nyilatkozattal, azonnali hatállyal felmondta a szerződést.

[28] A XX. rendű terheltnek valójában nem állt szándékában hitelfelvétel útján gépkocsit vásárolni, a hitel visszafizetésére az anyagi helyzete miatt nem is volt reális lehetősége, és a gépjárművel soha nem rendelkezett, célja csupán a bűncselekményben való közreműködéséért beígért anyagi ellenszolgáltatás megszerzése volt. A fiktív adásvételi szerződés alapján a XX. rendű terheltet 2009. június 16. napján a forgalmi rendszám 2 Suzuki SX4 típusú személygépkocsi tulajdonosaként bejegyezték a közhiteles gépjármű-nyilvántartásba. A csalással okozott kár 2.670.000 forint, mely nem térült meg. A XVIII. rendű terhelt 2009. július hónap körüli időben átadta a XX. rendű terheltnek a gépkocsivásárlás fejében korábban beígért 500.000 forintot. Az I. rendű terhelt 2009. július 21. napján elvitte a település melletti tanyáról a forgalmi rendszám 2 személygépkocsit és 22 óra 05 perckor egy határállomáson belépett vele egy másik külföldi ország területére. Az I. rendű terhelt a gépjárművel 2009. július 22. napján átlépte a ... államhatárt, majd azzal 2009. július 23. napján egy határállomáson formálisan kilépésre jelentkezett arab terület felé, és ennek során a Suzuki SX4 típusú személygépjárművet értékesítés végett átadta a külföldi bűntársának.

[29] Az irányadó tényállásból a XVIII. rendű terhelt haszonszerzési szándéka egyértelműen kitűnik; az a pénzbüntetés kiszabása kapcsán közömbös, hogy a terhelt a saját vagy más személy haszna érdekében követi-e el a bűncselekményt. Ugyanakkor az irányadó tényállásból következik, hogy a XVIII. rendű terhelt terhére rótt vagyon elleni bűncselekmény – bár abból elsődlegesen a XVIII. rendű terhelt által felbujtott XX. rendű terhelt jutott haszonhoz, amikor a vételár kifizetése nélkül egy gépkocsit szerzett meg, de végső soron a XVIII. rendű terhelt haszonszerzését szolgálta, mivel a már előre elhatározottak szerint e gépkocsit kevéssel később, valós értékének töredékéért maga szerezte meg és adta át továbbértékesítésre.

[30] A haszonszerzési célzat – mint a Btk. 50. § (2) bekezdésén alapuló pénzbüntetés kiszabásának egyik feltétele – tehát fennállt, a másik feltétele – a terhelt megfelelő vagyona vagy jövedelme – azonban nem.

[31] A Kúria rögzíti, hogy a személyi körülmények tényei természetüknél fogva egyezést mutatnak a (történeti) tényállás tényeivel, így a Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban irányadónak tekintendők. A nem támadható tényállás alatt az ún. történeti tényeknek és a terhelt ugyancsak bizonyítást igénylő személyi – ideértve a jövedelmére (keresetére) és vagyonára vonatkozóakat is – körülményeinek együttesét kell érteni (Kúria Bfv.II.780/2016/20). A pénzbüntetés Btk. 50. § (2) bekezdésében (tartalmilag azonos szabályozás az 1978. évi IV. törvény 51. § (2) bekezdésében) szereplő megfelelő jövedelme, vagyona vagy keresete feltétel vonatkozásában a megfelelés megállapítása bírói mérlegelés tárgya, így felülvizsgálat alapjául csak az szolgálhat, ha az irányadó tényállás alapján a jogerős ügydöntő határozat meghozatalakor a terheltnek keresete, jövedelme vagy vagyona egyáltalán nem volt (Kúria Bfv.I.990/2022/2.).

[32] Az elsőfokú ítélet a XVIII. rendű terhelt személyi körülményei körében a következőket állapította meg: az általános iskola elvégzését követően érettségizett és erdész szakképzettséget szerzett. Jelenleg munkanélküli, korábban a Thessaloniki Repülőtéren dolgozott, légi biztonsággal kapcsolatos feladatokat látott el, havi jövedelme bruttó 1.700 euró körül alakult; nőtlen, kiskorú gyermeke nincs, vagyontalan.

[33] A bíróság tehát e körben ítéletében kifejezetten azt rögzítette, hogy a terhelt aktuálisan nem rendelkezik jövedelemmel, korábbi jövedelméből – vagy más úton – pedig nem szerzett vagyont. Ebből következik, hogy a XVIII. rendű terhelt a jogerős ítéleti tényállás szerint az ítélet meghozatalakor sem jövedelemmel, sem vagyonnal nem rendelkezett, azaz a Btk. 50. § (2) bekezdése szerinti kötelező pénzbüntetés kiszabásának másik törvényi feltétele hiányzik.

[34] A bíróság – a korábban írtak szerint – törvényesen kiszabhatott volna pénzbüntetést a XVIII. rendű terhelttel szemben a Btk. 50. § (1) bekezdése alapján, ha azt a büntetési célok elérése érdekében szükségesnek tartotta volna. Azonban ítéletében kifejezetten azt rögzítette, hogy a pénzbüntetésre is ítézésre a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján került sor, így a törvényi feltételek közül – az irányadó tényállás alapján – hiányzik, hogy a terhelt megfelelő jövedelemmel vagy vagyonnal rendelkezik. A pénzbüntetésre is ítézésnek a Btk. 50. § (2) bekezdésben írt törvényi feltételei tehát maradéktalanul nem álltak fenn, ezért az törvényt sértő.

[35] A terhelt az ügyészi átiratra tett észrevételében kifejezte, hogy bár indítványát kizárólag a pénzbüntetés kiszabása miatt terjesztette elő, azonban utóbb mégis kitért az alkalmazott jogszabály kérdésére és felülvizsgálati okként jelölte meg a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés indokolásának hiányát is.

[36] A 2012. évi C. törvény időbeli hatályának téves alkalmazása azonban önmagában nem felülvizsgálati ok (BH 2015.324.III.). Amennyiben az ítéletben kiszabott büntetés neme

és mértéke az elkövetés és az elbírálás időpontjában hatályban volt törvény szerint egyaránt törvényesen kiszabható volt, az elkövetéskori vagy az elbíráláskori törvény téves megválasztása szintén nem felülvizsgálati ok (BH 2015.209.). A terhelt nem jelölte meg, hogy a bíróság törvényválasztása – álláspontja szerint – eredményezett-e, és ha igen, milyen törvénysértést, csupán a törvényválasztás indokai ismeretének hiányát állította, ami alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

[37] Bár a felülvizsgálati indítványt a Be. 659. § (2) bekezdése szerint főszabályként a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni, azonban ez csupán azt jelenti, hogy mivel a határozatnak a meghozatalakor hatályos anyagi és eljárási szabályoknak kell megfelelnie, a felülvizsgálati eljárásban ezt kell elbírálni. A felülvizsgálati eljárás azonban maga is a büntetőeljárás része, ezért az 2018. július 1. napját követően csak a 2017. évi XC. törvény szabályai szerint folytatható (Be. 867. §).

[38] Az indokolási kötelezettség megsértése pedig a hatályos Be. alapján nem felülvizsgálati ok, mert az az eljárási szabálysértés miatti felülvizsgálati okok taxatív törvényi felsorolásában [Be. 649. § (2) bekezdés] nem szerepel. Megjegyzi a Kúria, hogy az indokolási kötelezettség megszegése a 2018. július 1. napja előtt hatályban volt, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény alapján is csak akkor volt felülvizsgálati ok, ha a bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan [1998. évi XIX. törvény 373. § (1) bekezdés III/a. pont, 416. § (1) bekezdés c) pont), azaz pusztán a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés indokolásának hiánya önmagában nem.

[39] A fentiekre tekintettel a Kúria – mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, aminek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak a Be. 662. § (2) bekezdés b) pont második fordulata alapján részben helyt adott és a támadott határozatokat a XVIII. rendű terhelt tekintetében annyiban változtatta meg, hogy a XVIII. rendű terhelttel szemben kiszabott 100 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 100.000 forint pénzbüntetés kiszabását a Btk. 50. § (2) bekezdésében írt feltételek hiánya miatt mellőzte, míg a megtámadott határozatokat egyebekben a XVIII. rendű terhelt tekintetében a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[40] A Kúria a Be. 856. § (1) bekezdés a) pontja szerint a pénzbüntetés és bűnügyi költség címén befizetett összeg visszatérítéséről nem rendelkezett, mivel az ügyiratok alapján a pénzbüntetés megfizetésére nem került sor.

[41] **IV.** Az ítélet ellen a Be. 6. § (4) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek; felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

[42] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. Az említett törvényhely (7) bekezdése szerint felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2022. december 7.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Boros Tibor s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró